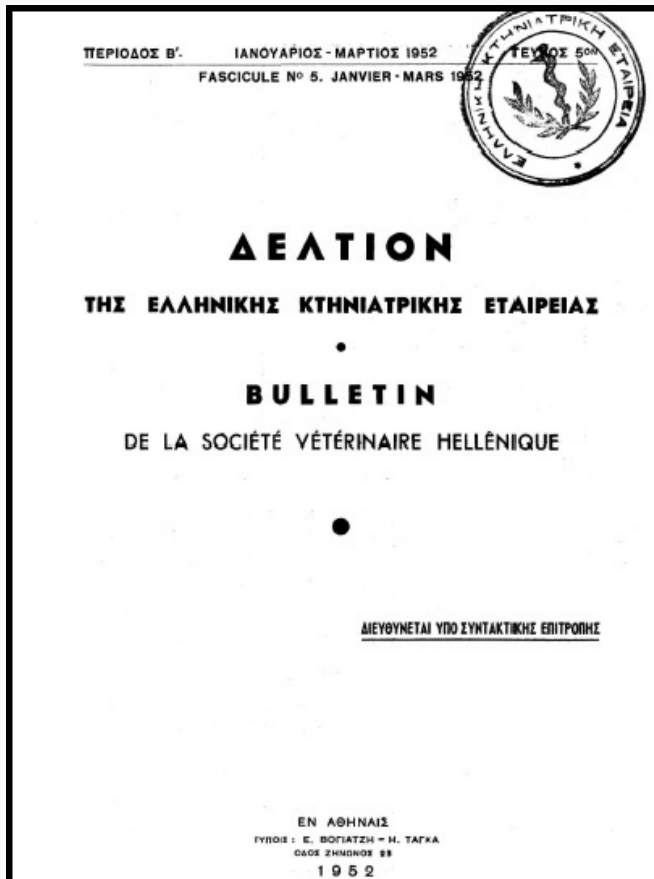

Journal of the Hellenic Veterinary Medical Society

Vol 3, No 1 (1952)

Infectious diseases

Ελληνική Κτηνιατρική Εταιρεία

doi: [10.12681/jhvms.17485](https://doi.org/10.12681/jhvms.17485)

Copyright © 2018, Ελληνική Κτηνιατρική Εταιρεία

This work is licensed under a [Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/).

To cite this article:

Εταιρεία Ε. Κ. (1952). Infectious diseases. *Journal of the Hellenic Veterinary Medical Society*, 3(1), 45–52.
<https://doi.org/10.12681/jhvms.17485>

ΑΝΑΛΥΣΕΙΣ**ΛΟΙΜΩΔΗ ΝΟΣΗΜΑΤΑ - ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ**

A. LUCAS, L. ANDRAL, G. BOULEY, A. PARAF, C. QUINCHON :

Προφύλαξις κατά τῆς φυματιώσεως τῶν βοοειδῶν. Μέθοδος ἀναγνώσεως τοῦ διπλοῦ ἐνδοδερμικοῦ φυματινισμοῦ. Σημασία τῆς χρησιμοποιουμένης φυματίνης. (Propylaxie de la tuberculose bovine. Procédé de lecture de l'intra-dermo-tuberculisation seconde. Importance de la tuberculine utilisée). Rec. de Med. Vét. Alfort No 4.

Οἱ ἐρευνῆται εἰς τὸ λίαν ἐνδιαφέρον ἄρθρον τῶν ἀναφέρουν, ὅτι ὁ ἄπλοῦς ἐνδοδερμικὸς φυματινισμὸς διὰ τὴν διαπίστωσιν βοοειδῶν πασχόντων ἐκ φυματιώσεως δὲν δίδει ἱκανοποιητικὰ ἀποτελέσματα καὶ ἐπιμένουν κυρίως εἰς τὴν παρουσίαν θετικῶν ἀντιδράσεων εἰς ζῶα τὰ ὁποῖα μετὰ τὴν σφαγὴν ἀποδεικνύονται ἀπηλλαγμένα τῆς ἐλαχίστης φυματικῆς ἀλλοιώσεως.

Εἰς σειρὰν παρατηρήσεων ἃς ἐξετέλεσαν εἰς τὰ σφαγεῖα διεπίστωσαν ὅτι, ἐκ τῶν σφαγέντων βοοειδῶν, ἅτινα εἶχον ἀντιδράσει θετικῶς ἢ ὑπόπτως εἰς τὸν ἄπλοῦν ἐνδοδερμικὸν φυματινισμόν, 55,5 %, οὐδεμίαν φυματικὴν ἀλλοίωσιν ἐνεφάνιζον κατὰ τὸν κρεωσκοπικὸν ἔλεγχον. Ἡ ἀναλογία αὕτη εἶναι ἀξιόλογος καὶ καθιστᾷ ἀσύμφορον τὴν ἐφαρμογὴν τῆς μεθόδου τοῦ «Bang» (θανάτωσιν ἀντιδρώντων ζώων) διὰ τὴν ἐξάλειψιν τῆς φυματιώσεως.

Οἱ ἐρευνῆται ἀποδίδουν τὰ σφάλματα : 1) εἰς τὴν ἐφαρμογὴν τῆς μεθόδου τοῦ ἄπλοῦ ἐνδοδερμικοῦ φυματινισμοῦ, 2) εἰς τὸν τρόπον ἀναγνώσεως τῶν ἀντιδράσεων καὶ 3) εἰς τὸν τρόπον παρασκευῆς τῆς φυματίνης.

Διὰ τὴν διόρθωσιν τῶν σφαλμάτων προτείνονται τὰ κάτωθι, ἅτινα ἐφαρμοσθέντα εἰς σειρὰν πειραμάτων ἔδωσαν ἀναλογίαν σφαλμάτων 28,1 %.

1. Ἐφαρμογὴν τοῦ διπλοῦ ἐνδοδερμικοῦ φυματινισμοῦ εἰς τὴν πτυχήν τῆς οὐρᾶς. Ὁ δεύτερος φυματινισμὸς διενεργεῖται εἰς τὸ αὐτὸ σημεῖον 48 ὥρας μετὰ τὸν πρῶτον. Ἡ χρησιμοποιουμένη δόσις φυματίνης εἶναι ἡ αὐτὴ διὰ τοὺς δύο φυματινισμοὺς (0,1 κ. ἐ.).

2. Ἀνάγνωσιν 96 ὥρας μετὰ τὸν πρῶτον φυματινισμόν. Κατὰ τὴν ἀνάγνωσιν θὰ ἀναζητεῖται, οὐχὶ ἡ τοπικὴ ἀντίδρασις διογκώσεως, ἀλλὰ ἡ παρουσία εἰς τὸ σημεῖον τῆς ἐνέσεως, τοπικῆς αἱμορραγικῆς κηλίδος μεγέθους φακῆς ἕως κυάμου, ἣτις συνήθως ἐξελίσσεται εἰς νεκρωτικὴν ἐστίαν ἀναλόγου μεγέθους. Ἡ παρουσία αἱμορραγικῆς ἢ νεκρωτικῆς ἐστίας εἶναι σταθερὰ εἰς τὰ παρουσιάζοντα φυματικὰς ἀλλοιώσεις βοοειδῆ καὶ διαο-

κεῖ 3 - 4 ἡμέρας διὰ τὰς μικρὰς αἱμορραγίας καὶ μερικὰς ἐβδομάδας διὰ τὰς νεκρωτικὰς ἐστίας. Ἡ τοπικὴ ἀντίδρασις ἐξοιδήσεως ἢ μὴ συνοδευομένη ὑπὸ τῆς ἐστίας, δέον νὰ μὴ λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν καὶ τὸ ἀποτέλεσμα νὰ θεωρῆται ἀρνητικόν.

3. Χρησιμοποίησιν φυματίνης παρασκευαζομένης διὰ καλλιιεργείας Βακ. τοῦ Κὼχ εἰς ζῶμον κρέατος βοοειδοῦς.

A. Σ.

A. SAINT MARTIN : Ὁ αἱμολυτικὸς ἕκτερος τῶν πώλων - ἡμίονου. *L'ictère hémolytique des muletons. Revue de la Med. Vét. Mai 1949, 236).*

Ὁ ἕκτερος τῶν νεογεννήτων πώλων - ἡμίονου ὀφείλεται εἰς τὴν δημιουργίαν ἐν τῷ αἵματι τῶν φορβάδων ἀντισωμάτων (συγκολλητινῶν καὶ αἱμολυσινῶν) αἵτινες δρῶσιν ἐπὶ τῶν αἱμοσφαιρίων τοῦ πώλου - ἡμίονου. Τὰ ἀντισώματα διέρχονται εἰς τὴν κυκλοφορίαν τῶν νεογεννήτων εἴτε διὰ τοῦ πρωτογάλακτος εἴτε λόγῳ τραυματισμοῦ τοῦ πλακοῦντος. Ὁ ἐρευνητὴς περιγράφει μίαν ἐλαφρὰν μορφήν ἣτις λαταὶ συνήθως ἀνευ θεραπείας, μίαν μορφήν σοβαρωτέραν ἀνευ αἱμοσφαιρινουρίας ἣτις θεραπεύεται αὐτομάτως εἰς ἀναλογίαν 10%, μετὰ μετάγγισιν δὲ αἵματος εἰς ἀναλογίαν 50% καὶ μίαν τρίτην μορφήν ἐπίσης σοβαρὰν μετὰ αἱμοσφαιρινουρίας, ὅπου ἡ μετάγγισις ἐπιτυγχάνεται εἰς ποσοστὸν 20%. Αἱ διαφοραὶ αὗται ἐξαρτῶνται ἐκ τῆς ταχύτητος τῆς διόδου τῶν ἀντισωμάτων.

Ὁ συγγραφεὺς χρησιμοποιεῖ τὴν ἀντικατάστασιν τοῦ αἵματος τοῦ ἀσθενοῦς δι' αἵματος ἡμίονου, ἵππου ἢ φορβάδος μὴ ὀχευθείσης. Ὁ ρυθμὸς τῆς ἀντικαταστάσεως - μεταγγίσεως συνίσταται εἰς τὴν ἔγχυσιν ἐνὸς λίτρον αἵματος ἀνὰ 15' λεπτὰ τῆς ὥρας. Ἡ ὀλικὴ ποσότης κυμαίνεται ἀπὸ 1 - 6 λίτρα (συνήθως 2 λίτρα θεωροῦνται ἀρκετά).

A. Σ.

Σημείωσις : Αἱμολυτικοὶ ἕκτεροι μετὰ αἱμοσφαιρινουρίας παρατηροῦνται εἰς τοὺς νεογεννήτους πώλους - ἡμίονου εἰς Ἀγ. Παρασκευὴν Μυτιλήνης, σημαντικὸν κέντρον ἡμιονοπαραγωγῆς. Αἱ κατ' ἔτος ἀπώλειαι, κατὰ τὰς πληροφορίας τῶν κτηνοτρόφων, εἶναι σημαντικαί. Δυστυχῶς δὲν μᾶς ἐδόθη ἡ εὐκαιρία νὰ μελετήσωμεν ἐκ τοῦ πλησίον τὴν νόσον, θὰ πρόκειται ὅμως κατὰ πᾶσαν πιθανότητα περὶ τῆς ὑπὸ τοῦ Saint Martin ἀναφερομένης τιοαύτης.

Τὸ φαινόμενον θὰ παρατηρεῖται ἀσφαλῶς καὶ εἰς ἑτέρας ἡμιονοπαραγωγικὰς περιφερείας τῆς Χώρας μας. Θὰ εἴμεθα δὲ εὐτυχεῖς ἐάν εἴχομεν σχετικὰς παρατηρήσεις τῶν κ. κ. συναδέλφων ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου.

Κατὰ τὸν Βρίον ὁ ἕκτερος προλαμβάνεται ἐφ' ὅσον τὸ νεογνὸν δὲν θὰ λάβῃ τὸ μητρικὸν γάλα ἐπὶ τετραήμερον τοῦλάχιστον ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς γεννήσεώς του.

A. Σ.

H. L. GILMAN (Cornell vet. 34, 193—194) (Ἐκ τοῦ Veter. Record Vol. 56, No 43, Octobr 21, 1944). Πρόκλησις κυματοειδοῦς πυρετοῦ ἀπὸ τὸ «στέλεχος 19» τῆς Βρουκέλλας.

Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἐμβολιασμοῦ ἐνὸς μόσχου μὲ τὸ ἐμβόλιον κατὰ τῆς ἐπιζωοτικῆς ἀποβολῆς, ὁ φοιτητῆς τῆς Κτηνιατρικῆς Σχολῆς τοῦ Cornell, ἐμολύνθη κατὰ τὸν δεξιὸν ὀφθαλμὸν μὲ ὀλίγας σταγόνας ἐκ τοῦ ἐμβολίου. Παρὰ τὴν λήψιν τῶν ἐνδεδειγμένων ἀντισηπτικῶν μέτρων, 16 ἡμέρας βραδύτερον ὁ φοιτητῆς παρουσίασεν ἰσχυρὰν κεφαλαλγίαν καὶ κυματοειδῆ πυρετόν.

Κατ' ἀρχὴν ἐπιστεύθη ὅτι ἐπρόκειτο περὶ γρίπης, βραδύτερον ἐν τούτοις ὅτε ὁ ἀσθενὴς εἰσῆχθη εἰς νοσοκομεῖον, διεγνώσθη Βρουκέλλωσις, βάσει θετικοῦ ἀποτελέσματος τῶν γενομένων τὴν 7ην καὶ 9ην ἡμέραν αἱματοκαλλιεργείων. Ἡ ἐπιβληθεῖσα θεραπευτικὴ ἀγωγή συνισταμένη εἰς τὴν χορήγησιν Σουλφαδιαζίνης, ἦτο ἀποτελεσματικὴ καὶ ὁ ἀσθενὴς ἐξῆλθε τοῦ Νοσοκομείου μετὰ τρεῖς ἑβδομάδας.

Ἡ ὄροσυγκόλλησις ἦτο θετικὴ 1 : 100 τὴν πέμπτην ἡμέραν τῆς νοσήσεως καὶ 1 : 51.200 τὴν 25ην.

Τὸ ἀπομονωθὲν ἐκ τῆς αἱματοκαλλιεργείας στέλεχος ἐθεωρήθη τὸ αὐτὸ μὲ τὸ ἐμβολιακὸν (Στέλεχος 19) καθόσον, ἐκαλλιεργεῖτο ἀεροβίως, προὔξενει ἑλαφρὰς ἀλλοιώσεις εἰς τὰ ἰνδοχοιρίδια, παρουσίαζε τίτλον συγκολλήσεως 1 : 200 καὶ καλλιεργούμενον κατὰ τὴν μέθοδον Huddleson, ἐκαλλιεργεῖτο μόνον εἰς ὑλικά περιέχοντα φουξίνηνη βασικίην.

Τὸ γεγονός ὅτι τὰ πρῶτα συμπτώματα ἐνεφανίσθησαν 16 ἡμέρας μετὰ τὴν ἐνστάλαξιν τῶν μικροβίων ἐντὸς τοῦ ὀφθαλμοῦ, παρέχει συμπληρωματικὴν ἀπόδειξιν ὅτι τὸ «Στέλεχος 19» ἦτο ὑπεύθυνον διὰ τὴν λοίμωξιν.

Ἀποδεικνύεται λοιπὸν ἐκ νέου, ὅτι τὸ ἐμβόλιον τοῦτο δύναται ὑπὸ ὀρισμένας προϋποθέσεις νὰ μολύνῃ τὸν ἄνθρωπον καὶ κατὰ συνέπειαν σχετικὴ μέριμνα πρέπει νὰ λαμβάνεται κατὰ τὴν χρησιμοποίησιν τοῦ ἐμβολίου.

K.B.T.

P. GENGOUX: Ἀναφυλακτικὸν choc καὶ συνθετικὰ ἀντιϊσταμινικά (Choc anaphylactique et antihistaminiques de synthèse). Annales Med. Vétérinaire Ἰούλιος 1951, σ. 219-233.

Μετὰ τινὰς γενικὰς παρατηρήσεις ἐπὶ τοῦ ἀναφυλακτικοῦ καὶ τοῦ πεπτονικοῦ choc ὁ συγγραφεὺς ἀσχολεῖται μὲ τὴν ἐξήγησιν τοῦ ἀναφυλακτικοῦ καὶ ἰσταμινικοῦ choc ὡς καὶ τὰς διαφορὰς αἵτινες χαρακτηρί-

ζουν ἀμφοτέρους. Οὕτω τὸ ἀναφυλακτικὸν χησ, κατὰ τοὺς περισσοτέ-
ρους συγγραφεῖς, θὰ προήρχετο ἐκ τῆς ἐνώσεως ἀντιγόνου-ἀντισώμα-
τος, κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ὁποίας θὰ παρήγετο ἀπελευθέρωσις ἱσταμίνης
ἣτις φαίνεται ὑπεύθυνος διὰ τὴν παρατηρουμένην κυρίως ὑπότασιν. Ἡ
ὑπόθεσις αὕτη στηρίζεται ἐπὶ δύο κυρίως ἐπιχειρημάτων, α) τῆς ἀναπα-
ραγωγῆς ἀναφυλακτικοῦ χησ, εἰς ἰνδόχοιρον οὐχὶ εὐαισθητοποιημένον
διὰ τῆς ἐνέσεως ἱσταμίνης ἐνδοφλεβίως (500-600 γρ. κατὰ χιλ. ζῶντος
βάρους) β) τῆς δυνατότητος προλήψεως εἰς τινα ζῶα τοῦ ἀναφυλακτικοῦ
καὶ τοῦ ἱσταμινικοῦ χησ διὰ τῶν ἀντιϊσταμινικῶν. Ὑπάρχουν ἐν τούτοις
διαφοραὶ μεταξὺ τοῦ ἀναφυλακτικοῦ καὶ τοῦ ἱσταμινικοῦ χησ, μολονότι τὰ
συμπτώματα ἀμφοτέρων ὁφείλονται εἰς ἀσφυξίαν ἐκ βρογχοσπασμοῦ, διότι
ἡ ἱστολογικὴ εἰκὼν εἶναι τελείως διάφορος: οἴδημα καὶ ἠωσινοφιλικὴ διή-
θησις τῶν βρόγχων εἰς τὸ ἀναφυλακτικὸν χησ, ἀπουσία καὶ οἰδήματος
καὶ ἠωσινοφιλικῆς διηθήσεως εἰς τὸ ἱσταμινικόν.

Ἀμφισβητεῖται ὅμως, βάσει πειραματικῶν ἐρευνῶν καὶ δεδομένων, ὁ
πρωτεύων ρόλος τῆς ἱσταμίνης εἰς τὸ ἀναφυλακτικὸν χησ, διότι κατέστη
ἀδύνατον νὰ προστατευθοῦν λευκοὶ μῦς ἔναντι τῆς ἱσταμινικῆς δηλητη-
ριάσεως διὰ τῆς χρήσεως ἀντιϊσταμινικῶν (benadryl καὶ pyribenzamine)
τὰ ὁποῖα ἀντιθέτως ἐπέτεινον τὴν δράσιν τῆς ἱσταμίνης. Ἡ ἀλλόκοτος
αὕτη συνεργεῖα ἱσταμίνης-ἀντιϊσταμινικῶν λύεται ἐντὸς περιβάλλοντος
μειωμένης περιεκτικότητος εἰς χλωριούχον ἀσβέστιον ἢ ἠΰξημένης εἰς
χλωριούχον μαγνησίαν.

Ἡ σύγχρονος κατὰ συνέπειαν ἀντίληψις ἐπὶ τοῦ μηχανισμοῦ τοῦ
ἀναφυλακτικοῦ χησ δὲν παραδέχεται τὴν ἱσταμίνην ὡς μόνον ὑπεύθυνον
παράγοντα τοῦ ἀναφυλακτικοῦ καὶ ἱσταμινικοῦ χησ, παρὰ τὴν καταπλη-
κτικὴν ἀναλογίαν μεταξὺ τῶν, πιστεύει δὲ ὅτι καὶ ἄλλαι οὐσίαι συμβάλ-
λουν πρὸς τὸν αὐτὸν σκοπόν, ὅπως ἡ χολίνη, ἡ ἀδρηνοσίνη καὶ μία «βρα-
δέως ἀντιδρῶσα οὐσία» μετὰ τῆς ἡπαρίνης, ὑπευθύνου τῆς ἀπηξίας τοῦ
ἀναφυλακτικοῦ αἵματος.

Ἐκ τοῦ γεγονότος ὅτι εἶναι ἀδύνατος, πρὸ τῆς παρελεύσεως τριῶν
ἡμερῶν, ἡ ἐπανάληψις τοῦ ἀναφυλακτικοῦ χησ εἰς ζῶον ὅπερ ὑπέστη
μίαν πρώτην προσβολὴν καὶ ὅτι ἀναφυλακτικὸν χησ προληφθὲν διὰ τῆς
ἐγχύσεως καταλλήλου ἀντιϊσταμινικοῦ, πρὸ τῆς ἐξαπολυούσης δόσεως
(ὄρος ἀποδόσεως εἰς τὴν Ἑλληνικὴν τοῦ Γαλλικοῦ ὄρου «dose dechai-
nante»), δύναται νὰ προκληθῇ μετὰ 48 ὥρας, ἥτοι μετὰ τὴν ἀπέκκρισιν
τοῦ χορηγηθέντος ἀντιϊσταμινικοῦ, ἐγεννήθη ἡ ἀντίληψις εἰς τὸν Pasteur
Vallery Radot ὅτι οὐσιώδης ἐνέργεια τῶν συνθετικῶν ἀντιϊσταμινικῶν
εἶναι νὰ διατηροῦν εἰς ὄρισμένην στάθμην τὴν εἰς ἀντισώματα περιεκτι-
κότητα τοῦ ὁργανισμοῦ κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς εὐαισθητοποιήσεως. Εἰς
τὴν πρώτην περίπτωσιν τὸ ἀπόθεμα τῶν ἀντισωμάτων θὰ ἐξηντλήθη τε-

λείως κατὰ τὸ πρῶτον χορὸν καὶ ἔπρεπε νὰ δοθῆ ὑποθεσμία τριῶν τοῦλάχιστον ἡμερῶν εἰς τὸν ὄργανισμόν νὰ ἐπανακτήσῃ ἕνα ποσοστὸν ἀντισωμάτων, ἀρκετὸν ὥστε νὰ καταστῆ δυνατὸν νὰ ἐπαναπροκληθῆ ἕνα νέον χορὸν διὰ τῆς χορηγήσεως νέας ἐξαπολυούσης δόσεως.

Ὁ συγγραφεὺς ἀναφέρει κατόπιν τοὺς διαφοροὺς τρόπους ἐλέγχου τῆς ἀντιισταμινικῆς ἰκανότητος τῶν διαφορῶν γνωστῶν ἀντιισταμινικῶν καὶ προσθέτει ὅτι ἡ ἀτροπίνη λύει τὸν βρογχοσπασμὸν τοῦ ἀκετυλχολινικοῦ ἄσθματος εἰς τὸν ἰνδόχειρον, ἐνῶ ἡ ἀδρεναλίνη ἀντιτίθεται καὶ κατὰ τοῦ ἱσταμινικοῦ καὶ κατὰ τοῦ ἀκετυλχολινικοῦ βρογχοσπασμοῦ.

Ἡ δρασὶς τῆς ἱσταμίνης μειοῦται ἢ καὶ ἐξουδετεροῦται ἀκόμη καὶ ὑπὸ τινῶν ἀμινοξέων ὅπως εἶναι ἡ ἱστιδίνη, ἡ ἀργινίνη καὶ ἡ κυστεΐνη.

Ὁ ἀνταγωνισμὸς ἱσταμίνης - ἀντιισταμινικῶν φαίνεται ὅτι γίνεται ὑπ' αὐτῶν τούτων τῶν ἰσθῶν καὶ οὐχὶ τῶν χυμῶν τοῦ ὄργανισμοῦ, διὰ δὲ τῶν λαμβανουσῶν χώραν ἀντιδράσεων ἀπελευθεροῦται ἡ ἱσταμίνη ἐκ τῶν ἰσθῶν καὶ διαχέεται ἐντὸς τῶν χυμῶν, τοῦθ' ὅπερ ἐξηγεῖ καὶ τὴν παρατηρουμένην ὑπερισταμιναιμίαν μετὰ τὴν χορήγησιν, ἀπὸ τοῦ στόματος ἢ δι' ἐνέσεως, ἀντιισταμινικῶν.

Ἡ χορήγησις ἀντιισταμινικῶν συνοδεύεται καὶ ὑπὸ παρενεργειῶν αἰτινες περιορίζουν σημαντικῶς τὴν χρῆσιν των εἰς τὸν ἄνθρωπον τουλάχιστον.

Τοιαῦται παρενέργειαι εἶναι :

α) Ἐκδηλώσεις πεπτικῶν διαταραχῶν ὑπὸ μορφὴν γαστρικοῦ καύσου. Τοῦτο δύναται νὰ προληφθῆ διὰ τῆς λήψεως τοῦ φαρμάκου εἰς τὸ τέλος τοῦ φαγητοῦ ἢ μετὰ μεγάλην ποσότητα ὕδατος.

β) Ναυτία, ἕλιγος, δυσφορία καὶ ἔμετος, νευρικῆς προελεύσεως.

γ) Τάσις πρὸς ὑπνηλίαν συνοδευομένη ὑπὸ ἐξασθενήσεως καὶ μεγάλης κοπώσεως.

δ) Ἀλλεργικαὶ ἐκδηλώσεις. Τὰ ἀντιισταμινικὰ προκαλοῦν τοιοῦτοτρόπως φαινόμενα τῆς ἰδίας φύσεως μὲ ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα καλοῦνται νὰ καταπολεμήσῃ (ἄσθμα, δερματώσεις τύπου κνιδώδους ἢ ἐκζεματικοῦ). Συμβαίνει μάλιστα νὰ ἐπιτείνουν τὰ συμπτώματα τῶν ἀλλεργικῶν ἀντιδράσεων ἀσθενῶν τινῶν ἀντὶ νὰ τὰ βελτιώσῃ.

Πρέπει ἐν τούτοις νὰ σημειωθῆ ὅτι αἱ παρενέργειαι αὗται ἐξαφανίζονται μὲ τὴν συνέχισιν τῆς χρήσεως τῶν ἀντιισταμινικῶν.

E.M.

BIOΧΗΜΙΚΗ ΚΑΙ ΠΑΘΟΛΟΓΟΑΝΑΤΟΜΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ
ΤΗΣ ΟΞΟΝΑΙΜΙΑΣ ΤΩΝ ΓΑΛΑΚΤΟΠΑΡΑΓΩΓΩΝ ΑΓΕΛΛΩΝ
J. P. SHAW, B. K. XATZHOΛΟΥ καὶ V. P. SAARINEN τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Maryland (Journal of Dairy Science Vol. 31, 1966, 1948).

Πέντε ἀγελάδες πάσχουσαι ἐξ ὀξοναιμίας ἐσφάγησαν πρὸς τὸν σκο-

πὸν τῆς διενεργείας χημικῆς καὶ παθολογοανατομικῆς μελέτης τῶν διαφόρων ὄργάνων, ἀφοῦ προηγουμένως ἐλήφθησαν δείγματα αἵματος πρὸς ἐξέτασιν.

Τὸ ποσὸν τῆς αἰμοσφαιρίνης, ὁ ὄγκος τῶν ἐρυθρῶν αἰμοσφαιρίων ὡς καὶ τὸ ποσὸν τοῦ φωσφόρου καὶ τοῦ χλωρίου εἶναι φυσιολογικά. Τὸ ἐπίπεδον τῆς χοληστερίνης τοῦ πλάσματος ἦτο χαμηλόν. Τὰ ἐπινεφρίδια περιεῖχον χαμηλὸν ποσοστὸν ἀσκορβικοῦ δξέος καὶ φυσιολογικὸν τοιοῦτον χοληστερίνης. Εἰς ὅλας τὰς περιπτώσεις τὰ ἐπινεφρίδια περιεῖχον ὑψηλὸν ποσοστὸν ὀλικῶν λιπιδῶν. Τὸ ἥπαρ τῶν τεσσάρων ἐκ τῶν πέντε ἀγελάδων καὶ οἱ νεφροὶ παρουσίαζον ὑψηλὴν περιεκτικότητα εἰς λιπίδας. Αἱ περιεχόμενα εἰς τὰ ὄργανα ταῦτα λιπίδα ἀπετελοῦντο κυρίως ἀπὸ οὐδέτερα λίπη, ἐνῶ ἡ χοληστερόνη καὶ αἱ φωσφαδίται εὐρίσκοντο εἰς σχετικῶς χαμηλὸν ἐπίπεδον. Εἰς τὰς τέσσαρας ἐκ τῶν πέντε περιπτώσεων ἡ περιεκτικότης τοῦ ἥπατος εἰς γλυκογόνον ἦτο χαμηλή. Ἡ ἀρίθμησις τῶν αἰμοσφαιρίων εἰς τὰς τρεῖς ἀγελάδας ἀπέδειξεν, ὅτι τὸ ποσοστὸν τῶν οὐδετεροφίλων ἦτο ἠϋξημένον, ἐνῶ τὸ ποσοστὸν τῶν ἠωσινοφίλων καὶ τῶν λεμφοκυττάρων ἦτο ἠλαττωμένον. Τὰ ἐπινεφρίδια παρουσίαζον λιπίδας, διήθησιν καὶ μερικὴν ἐκφύλισιν. Ἡ ἐκφύλις ἦτο πλέον ἐξεσημασμένη εἰς τὴν ἐξωτερικὴν στιβάδα τοῦ φλοιοῦ. Ἡ μυελώδης οὐσία τῶν ἐπινεφριδίων ἦτο κατὰ φύσιν. Ἐντονος λιπώδης διήθησις καὶ μερικὴ ἐκφύλις παρατηρήθησαν ἐπίσης εἰς τὸ πάγκρεας, τοὺς θυροειδεῖς καὶ τὰ νεκρὰ ὠοθυλάκια τῆς ὠοθήκης.

Εἰς μίαν ἐκ τῶν ὑποφύσεων παρατηρήθη διεσπασμένη κύστις περιέχουσα κολλοειδῆς ὑγρὸν. Εἰς ἐτέραν ὁ πρόσθιος λοβὸς ἐδείκνυεν ἀτροφίαν συνεπείᾳ, πιθανῶς, ἐξωτερικῆς πιέσεως.

K.B.T.

D. L. BUSH : «Les effets directs de l'energie atomique sur les animaux pendant l'explosion de la bombe atomique à Hiroshima». Τὰ ἄμεσα ἀποτελέσματα τῆς ἀτομικῆς ἐνεργείας ἐπὶ τῶν ζώων κατὰ τὴν ἐκκρηξιν τῆς ἀτομικῆς βόμβας ἐν Χιροσίμᾳ). (La clinica Veterinaria, anno LXXIV - Luglio 1951, No 7).

Τὰ εὐρισκόμενα ἐν τῇ ζώνῃ ταύτῃ ζῶα ἦσαν βόες, ἵπποι, χοῖροι, καὶ πουλερικά. Αἱ προκληθεῖσαι ἐπ' αὐτῶν βλάβαι δύνανται νὰ συνοψισθῶσιν εἰς τρεῖς κατηγορίας. 1) Μηχανικὰ τραύματα συνεπείᾳ πτώσεως οἰκημάτων, ἐκτοξεύσεως στερεῶν ἀντικειμένων κλπ. 2) Ἐγκαύματα συνεπείᾳ πυρκαϊῶν καὶ 3) ἀλλοιώσεις καὶ βλάβαι προκληθεῖσαι ἐπὶ τῶν ζώων, συνεπείᾳ τῆς ἀμέσου ἀτομικῆς ἐνεργείας. Ὁ συγγραφεὺς ὑποσημειώνει ὅτι αἱ βλάβαι τῆς τρίτης κατηγορίας προῆλθον ἐκ τῆς ἀμέσου ἐπιδράσεως τῆς ἀτομικῆς

ένεργείας και οὐχὶ ἐκ τῆς ἐπακολουθησάσης ραδιενεργοῦ ἀκτινοβολίας, μὲ ποσοστὸν θανάτων 65 %. Εἶτα ἐξετάζει ἕκαστον τῶν τριῶν τύπων ἀκτίνων κεχωρισμένως ὡς πρὸς τὸν τρόπον καὶ τὸν βαθμὸν ἐνεργείας των. Αἱ ἀκτῖνες ἄλφα δὲν εἰσδύουν διὰ τοῦ δέρματος, δὲν παρουσιάζουν τοιῦτέστι σοβαρὸν κίνδυνον, ἐκτὸς μόνον ἐὰν εἰσέλθουν εἰς τὸν ὄργανισμὸν ὡς ραδιενεργὸν νέφος, ἢ ὕδωρ ἢ ἄλλο ἀντικείμενον καταστὰν ραδιενεργόν. Αἱ τύπου βῆτα ἀκτῖνες ἔχουσι μεγαλυτέραν διεισδυτικότητα. Αὗται λογίζονται ἐπικίνδυναι διὰ τὸν ὄργανισμὸν τῶν ζώων, ὡς ἐπιδρῶσαι ἐσωτερικῶς καὶ ἐξωτερικῶς. Ὁ τρίτος τύπος τῶν ἀκτίνων γάμμα τυγχάνει ὁ πλέον ἐπικίνδυνος. Διὰ τὰ ἐμποδισθῆ ἢ διείσδυσις αὐτῶν χρειάζεται τείχος τοῦλάχιστον 30 ἑκατ. τοῦ μ. ἢ ἐν μέτρον καλῶς ἐστιβαγμένου χόματός, ἂν καὶ ἐν μέρει δύνανται νὰ διέλθωσι καὶ διὰ τοῦ φραγμοῦ τούτου.

Αἱ σωματικαὶ βλάβαι τόσον ἐσωτερικῶς ὅσον καὶ ἐξωτερικῶς εἰσὶ σοβαρώταται. Εἰς ἀκτῖνα 400 - 1000 μέτρων ἐκ τοῦ σημείου ἐκρήξεως, μόνον τὰ 14 - 25 % ἐκ τῶν ἵππων κατώρθωσαν τελικῶς νὰ ἐπιζήσωσι. Οἱ χοῖροι παρουσίασαν μεγαλυτέραν εὐαισθησίαν, ἀπωλεσθέντων σχεδὸν ἀπάντων. Ὅμοίως τὰ βοοειδῆ καὶ τὰ πουλερικὰ ἀπεδείχθησαν ὀλιγώτερον ἀνθεκτικὰ τοῦ ἵππου.

Ἐξ ὄλων τῶν ζώων αἱ ὄρνιθες ἀπεδείχθησαν αἱ πλέον ἀνθεκτικαὶ εἰς τὴν ἀτομικὴν ἐνέργειαν, μὲ μικροτέραν θνησιμότητα ἐξ ὄλων τῶν ἄλλων ζώων.

Εἰς ἀκτῖνα πλέον τῶν 2.000 μέτρων τὰ ἀποτελέσματα ἐκ τῆς ἀτομικῆς ἐνεργείας δὲν ἦσαν τόσον καταστρεπτικά. Τὰ ζῶα ἐπέζησαν σχεδὸν 100 % πλην ὅμως παρουσίαζον σοβαρὰς ἐξωτερικὰς ἀλλοιώσεις.

Ἐν συνεχείᾳ ὁ συγγραφεὺς ἀναφέρεται εἰς τὰς ἀνατομοπαθολογικὰς ἀλλοιώσεις.

Δέρμα μὲ διάχυτα ἐγκαύματα μετὰ οἰδημάτων, καὶ ἀποτρίχωσιν, ὁ χρωματισμὸς ἀπὸ τῆς φυσιολογικῆς χροιάς μεταβάλλεται πρὸς τὸ λευκόφαιον. Ὑποδόρειοι ἐκχυμώσεις, αἱ ὁποῖαι τελικῶς ἐπιφέρουσι τὴν τελειάν νέκρωσιν τῆς ἐπιδερμίδος.

Καρδία μετὰ διαχύτων αἱμορραγιῶν ἐπὶ τοῦ ἐπικαρδίου, μυοκαρδίου καὶ ἐνδοκαρδίου, δίδουσα τὴν εἰκόνα τῆς σηψαιμίας.

Πνεύμονες, ἐξοιδημένοι, συνήθως μετὰ μικρῶν αἱμορραγιῶν. Μὲ τὴν πάροδον ὀλίγων ἡμερῶν (6 - 8) ἐμφανίζονται νεκρωτικαὶ ἐστῖαι καὶ τοιαῦται πνευμονίας.

Νεφροὶς - ὄργανα συγγενῆ: αἱμορραγίαι ἐπὶ τοῦ ἐξωτερικοῦ φλοιοῦ τῶν νεφρῶν, παρουσία αἵματος ἐπὶ τῆς οὐροδόχου κύστεως καὶ τῶν οὐροδόχων ὁδῶν.

Πεπτικὸν σύστημα: οἴδημα ὑποκατρίνου χροιάς καὶ φλεγμονῆς

ἐπὶ τοῦ βλενογόνου μετὰ ψευδομεμβρανῶν. Οἱ χοῖροι ἐθεάθησαν ἐμέσοντες φαιόχρα ἐμέσματα.

Σ π λ ή ν. Κατ' ἀρχὴν διογκωμένος, συστάσεως μαλακῆς, ἀργότερον παρουσιάζει ἀτροφίαν.

Λ υ μ φ α τ ι κ οὶ ἄ δ έ ν ε ς. Κατ' ἀρχὴν συμπεφορημένοι, ὑπερτροφικοί· εἶτα δὲ ἀτροφοῦντες.

Μ υ ε λ ό ς ὀ σ τ ῶ ν. Χρώματος μελανοῦ.

Ἐ γ κ έ φ α λ ο ς, κατάστικτος ἐκ μικρῶν αἰμορραγιῶν.

Εἰς ταῦτα συνοψίζονται αἱ παρατηρήσεις τοῦ συγγραφέως ἐπὶ τῆς ἐπιδράσεως τῆς ἀτομικῆς ἐνεργείας εἰς τὰ κατοικίδια ζῶα. Α.Γ.Φ.

M. Zunker: Les problèmes de la prophylaxie antirabique à Berlin (Τὸ πρόβλημα τῆς προφυλάξεως ἐκ τῆς λύσης ἐν Βερολίῳ). Berl. Munch Tierar. 1951 1.

Ἡ εἰς τὸν ἀνατολικὸν τομέα τοῦ Βερολίνου καταστάσα ἐνδημικὴ λύσσα ἐξηπλώθη ἐπ' ἐσχάτων καὶ εἰς τὸν δυτικὸν τοιοῦτον, μὲ πολλαπλὰ κρούσματα. Διὰ τὴν καταπολέμησιν ταύτης δύο ἀπόψεις ὑπεστηρίχθησαν. 1) Ὅτι δὲν ἦτο δυνατὴ ἡ ἀπαλλαγὴ τῆς πόλεως εἰς μίαν ζώνην οὕτω πληγεῖσαν καὶ 2) Ὅτι τὰ ὑγειονομικὰ μέτρα κατέστησαν ἀπροχαιωμένα καὶ ὅτι ἔδει νὰ ἀντικατασταθῶσι διὰ περισσότερον συγχρονισμένων τοιούτων.

Ὁ συγγραφεὺς παραδέχεται ὅτι μόνον τὰ ὑγειονομικὰ μέτρα αὐστηρῶς ἐφαρμοζόμενα εἶναι ἀρκετὰ διὰ τὴν ριζικὴν καταπολέμησιν τῆς νόσου. Θεωρεῖ ὡς ἐπικίνδυνον «μοντερνισμόν» τὴν ριζικὴν ἐφαρμογὴν τοῦ προληπτικοῦ ἐμβολιασμοῦ, ὅστις κατ' αὐτὸν δὲν ἔχει σταθερὰν βάσιν καὶ εὐρείαν πειραματικὴν ἀπόδειξιν.

Ἐξετάζει τὸ ἐμβόλιον ἀπὸ ἀπόψεως χορηγήσεως ἀνοσίας, ἣν διακρίνει εἰς κεντρικὴν (ἐγκεφαλικὴ ἀνοσία) καὶ εἰς περιφερειακὴν, ἥτις δημιουργεῖ ἀντισώματα ἐξουδετεροῦντα τὸν ἐν τῷ αἵματι ἰὸν τῆς λύσης. Ἡ ἐκτίμησις τοῦ ἐμβολιασμοῦ στηρίζεται ἐπὶ τοῦ εἴδους τοῦ χρησιμοποιηθέντος ἰοῦ. Ὁ ζῶν τοιοῦτος προκαλεῖ τὴν ἐγκατάστασιν ἐγκεφαλικῆς ἀνοσίας, διὰ δὲ τοῦ ἐξησθενημένου σπανίως ἐπιτυγχάνεται τοιαύτη. Παραδέχεται ὅτι ἐν τῇ πράξει ὁ ἐμβολιασμὸς θὰ ἔδει νὰ ἐπιτυγχάνεται διὰ μίαν ἢ δύο ἐνέσεων μὲ ἐμβόλιον περιέχον ἰὸν δεόντως ἐξησθενημένον πλὴν ὅμως ἐνεργόν.

Εἰς τὴν Οὐγγαρίαν ἐφαρμόζεται ὁ ὑποχρεωτικὸς ἐμβολιασμὸς ὄλων τῶν κυνῶν μὲ ζῶντα ἰόν, ἐν ᾧ ἐν Ἀμερικῇ δὲν ἐπιτρέπεται τὸ ἐμβόλιον νὰ περιέχῃ τοιοῦτον, μὴ ἐξησθενημένον. Ἀναφέρεται εἰς τὸ ἐπ' ἐσχάτων τεθὲν εἰς ἐφαρμογὴν ἐμβόλιον τὸ παραχθὲν ἐπὶ γονίμων ὄων (avianisé) καὶ καταλήγει εἰς τὸ συμπέρασμα ὅτι κατ' οὐδέν ὁ ἐμβολιασμὸς θὰ ἠδύνατο νὰ ἀντικαταστήσῃ τὰ ὑγειονομικὰ μέτρα, τὰ ὁποῖα καὶ ἤδη ἐφαρμόζονται ἐν Γερμανίᾳ πρὸς καταστολὴν τῆς μαστιζούσης ἐπιζωοτίας λύσης.

Γ.Δ.